

Amerikából jelentem CXXXVIII. - Laszlo Ispanky

2012 március 30. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Laszlo Ispanky-t a m?vészetek körében jártasabbak Mesterszobrásznak, Az Él? Mesternek hívják, neve Magyarországon mégsem cseng annyira ismer?sen, mint az illend? volna. Pótoljuk be a hiányt!

Laszlo Ispanky els?dlegesén szobrászm?vész, akinek bronz és porcelán alkotásai múzeumokat, királyok és

államof?k rezidenciáit ékesíti világszerte. Tematikus munkái templomok és kórházak atmoszféráját határozzák meg.

A m?vészt mítoszok és legendák, történelmi és biblikus események inspirálják. Gyakran romantikus, de ugyanennyira realista is tud lenni, att?l függ?en, mit kíván a feladat, milyen alkotói hangulatban van. Egyik kritikusa így fogalmazott: Ispanky munkássága a kontrasztok tanulmánya.

N?i figurái mozgékonyak, méltóságteljesek és törekenységükben is kifejezs?ek. Portréi él? személyekr?l, többek között Eugene Ormandy-ról, a Philadelpia-i Zenekar karmesterér?l, vagy határtalan fantáziájának szüleményeir?l készülnek. Szobrait metssze fából vagy öntse bronzból, mind er?t, karaktert és intenzitást sugároznak.

Alkotásainak felszíne lehet durva vagy akár síma és finom felület, mégis minden esetben érzelmeket vált ki a néz?b?l. Nincs az a Ispanky szobor, amelyre tekintve ne járna át minket az érzés, ez a szobrász valóban szívét-lelkét leheli alkotásaiba. Bibliai, vallásos témájú szobrai kifejezetten er?teljesek, akárcsak a természetábrázolásai, a Szél, a Vihar, a Mennydörgés. Hasonló mélységeket érintenek drámai témájú alkotásai, mint amilyen az AIDS, a Néma Ima és az Utolsó Ítélet.

Laszlo Ispanky 1919-ben született Budapesten. Tehetségét, közügyességét le sem tagadhatta, hisz már kisgyermek korában képeket vájt a házuk közelében a budai hegyek homokos-löszös falaiba. Már fiatalon szobrászm?vészek?l vett leckéket és tanulmányait a Magyar Képz?m?vészeti Egyetemen fejezte be, szobrász szakon. A II. Világháborúban a magyar hadsereg katonája volt, majd a háború után az ország újjáépítésében is részt vett, szobrok, szök?kutak, emlékm?vek terveivel.

A m?vészet szabadsága 1956-ban Amerikába vezérelte, ahol hamarosan ösztöndíjat nyert a Cranbrook Képz?m?vészeti Egyetemre, Michigan-ben. 1958-ban fejezte be tanulmányait, és az egyetem azonnal állást ajánlott fel számára, oktatóként. Ispanky nemcsak Amerikában, de Kínában is tanította a szobrászmesterséget. 1962-ben amerikai állampolgár lett. Élvezte, hogy alkotásait nem cenzúrázzák, hogy mint vallásos, mint bibliai tárgy? m?veit szabadon kiállíthatja. Karrierje szépen ívelt. Saját porcelángyárat is m?ködtetett, de szoborterveit a világhír? Lenox, Boehm és Goebel porcelángyárak is megvették.

Laszlo Ispanky Hopewell, New Jersey-ben telepedett le családjával, feleségével és fiával. Itt él és alkot a mai napig. Élénk fantáziája, érzékeny kezei magánfelkérésekre és saját kedvtelésre is alkotnak. "Itt szabadon dolgozhatok és ennél nincs csodálatosabb a világon."-mondja.

Habár Ispanky szobrairól nevezetes, festményei tehetségének másik oldalát mutatják. A felt?n?, élénk színeket alkalmazó olajfestményeken ábrázolt drámai formák és témák újabb dimenziót nyitnak. Vízfestményeinek kompozíciói visszhangozzák szobrainak stílusát, kifejez?, er?teljes vonalait.

Ispanky szobrai megtalálhatóak Erzsébet Anglia királyn?jének kollekciójában, Károly herceg rezidenciáján, a Vatikánban, New Jersey kormányzójának irodájában, de hírességek, mint Burt Reynolds, Liberace is állandó vásárlói voltak. Szobrai megtalálhatóak még a Smithsonian Institute-ban Washingtonban, a Cincinnati Állatkertben, A Lengyel Nemzeti Múzeumban, és a Basketball Hall of Fame-ben, Springfield, Massachusetts-ben. Az 1964-es Világkiállításon egyik szobra New Jersey pavillonjában volt látható. Több európai városba tervezett nagyobb szök?kutak.

Szobrai állandó kiállítások darabjai is, a New York-i National Sculpture Society-ban, a New Jersey State Museum-ban, Squibb International Headquarters, Princeton-ban, Lynn Kotter Galleries, New York-ban, Delaney Gallery, Philadelphia-ban, Nelson Rockefeller Gallery, New York-ban.

Laszlo Ispanky továbbra is New Jersey-ben alkot. Fel lehet venni vele a kapcsolatot az Amerikai Magyar Alapítványon keresztül. 2003. november 11-én az Amerikai Magyar Alapítvány George Washington kitüntetését vehette át, a manhattan-i Waldorf Astoria hotelben, Makkai Ádám nyelvész professzor, költő, és Thomas Szasz pszichiáter mellett, mely ünnepségen részt vett Dr. Simonyi András washington-i magyar nagykövet is.

Laszlo Ispanky neve nem cseng ismeretlen minden magyar számára, a magyar wikipédia még nem tartalmazza életrajzát, a magyar művésztszadalom lehet, nem fogadta be, ahogy Claire Kenneth-et sem ismerte el magáénak halála napjáig, azért reméljük, hogy alkotásai egy nap nagyobb figyelmet kapnak nem csupán a Tengerentúlon, hanem szülőhazájában is, melyet ? sosem felejtett el.

Időszakos kiállításai megtekinthetők New Brunswickben, a Magyar Örökség Központban is.

Garbutt Katalin

<http://tinkmara.freeblog.hu/>

Szerző a Flag Polgári Műhely tagja

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

Ajánló